

Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych

Stanowisko

Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych z dnia 12 maja 2022 r.

w sprawie: **negatywnego oddziaływania wzrostu kosztów obsługi długu publicznego na rozwój samorządów lokalnych**

W ostatnim czasie nastąpił mocno odczuwalny wzrost kosztów obsługi długu publicznego. Stałe podnoszenie stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej spowodowało znaczący wzrost WIBOR-u w ostatnich miesiącach, a co z tym związane wzrost kosztów obsługi długu publicznego, w szczególności w odniesieniu do zaciąganych przez samorządy kredytów inwestycyjnych na cele rozwojowe i niestety w najbliższej przyszłości można się spodziewać dalszych wzrostów tych kosztów.

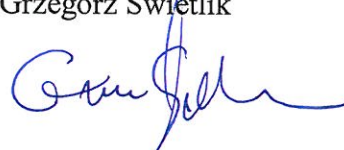
W efekcie, środki finansowe, które samorządy lokalne mogłyby zagospodarować na zaspokajanie potrzeb mieszkańców, zmuszone są zabezpieczyć na spłatę kosztów obsługi zadłużenia. Jednostki samorządu lokalnego, chcąc sfinansować planowane inwestycje, zarówno z udziałem pozyskanych środków zewnętrznych, jak i bez takiego wsparcia, często sięgają po różnorodne produkty dłużne. Wysokie i stale rosnące koszty obsługi długu uniemożliwiają samorządom sięganie po te produkty, a to z kolei oznacza konieczność rezygnacji z realizacji wielu aktualnie podejmowanych i planowanych projektów i zadań. Rozwój naszych lokalnych społeczności, który w ostatnich trzech dekadach był dynamiczny, a jego efekty widoczne są w samorządach w całej Polsce, zostanie wyraźnie wyhamowany. Samorządy nie będą sięgały po środki unijne i krajowe na realizację inwestycji, gdyż nie będzie ich stać na wkład własny, który często jest pokrywany produktami dłużnymi, np. kredytami czy obligacjami.

Ponadto należy wskazać, że nagły wzrost kosztów obsługi długu publicznego wpłynie również na pogorszenie indywidualnych wskaźników zadłużenia jst (art. 243 ustawy o finansach publicznych), którego spełnienie jest warunkiem uchwalenia budżetu. Wiele jednostek samorządowych może stanąć przed problemem niespełnienia wspomnianego wskaźnika, a co za tym idzie braku możliwości uchwalenia budżetu na rok następny. Zagrożone może być również spełnienie warunku, o którym mówi art. 242 ustawy o finansach publicznych. Według tej regulacji jst musi wykonać wyższe dochody bieżące (powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4) niż wydatki bieżące. Gwałtowny wzrost kosztów obsługi długu niejednokrotnie

podniesie realizację wydatków bieżących o kilkaset tysięcy, a nawet milionów złotych w stosunku do tego, co samorządy planowały uchwalając swoje budżety. W dłuższej perspektywie wzrost wydatków bieżących odbije się negatywnie na wysokości otrzymywanej przez samorządy subwencji ogólnej, co dodatkowo zmniejszy możliwości realizacji zadań przez jst.

W związku z tym Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych (OPOS) apeluje o wprowadzenie rozwiązań, które chroniłyby samorządy lokalne przed gwałtownymi wzrostami kosztów obsługi długu publicznego, a w następstwie zahamowaniem rozwoju lokalnego.

Grzegorz Świątek

Przewodniczący
Stowarzyszenia Gmin Regionu
Południowo-Zachodniego Mazowsza
Prezydencja w OPOS